

КИЧИК СЕРЖАНТ-ЛАРНИНГ КАТТА ОРЗУЛАРИ
Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ташкил этилган сержантлар тайёрлаш мактаблари Куролли Кучларининг янада тақоммиллашувиду мұхым самара бермөк.

Тошкент ҳарбий округининг Чирчик шахридағи сержантлар тайёрлаш мактабында курсантларниң навбатдаги битирив маросимиде шу фикр алоҳидан таъкидланди. Тадбирда ҳарбийлар, курсантларниң оила атозлари ва жамоатчилик вакиллари иштирок этди.

Унда сўзга чиқсан ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирининг ўринбосари, полковник М.Ахмедов, Тошкент ҳарбий округи қўмонидони, генерал-майор Б.Тошматов, Миллий ҳафзисизати хизмати раиси ўринбосари — ўзбекистон Республикаси Чегара қўшинари қўмонидони, генерал-лейтенант Ф.Ташев, Чирчик шаҳар ҳокими Ш.Боев ва бошқалар курсантларни илк ҳарбий унвон ва масъулиятли хизматнинг бошланishi билан қизғин таъбиклиди.

— Мактабимизда Куролли Кучларининг барча ҳарбий кисми ва бўлинмалари учун ўнлаб йўналиш бўйича мутахассислар — сержантлар тайёрланади, — деди сержантлар мактаби бошлариги, полковник Назиржон Сайдов. — Сержантларниң номидоз 25 ўндан ошмаган, муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ёки шартнома асосида хизмат қилаётган, барча синовлардан мутафаккятилти ўтган бўйни лозим.

— Олти ой мобайнида кичик командирлар ийналиши бўйича тасилил олдим, — деди сержант Азиз Сулаймонкулов. — Амалий ва назарий машғулотларда таҳрибали офицерлардан ўрганган билимларни энди амалиётда кўллайман.

— Бугун мен учун унтилмас кун, — деди Задар Юносов. — Шартнома асосида хизмат килишини, кичик сержант унвонини олишини орзу килар эдим. Мана, ниятимга етдим. Энди Ватанимга, ҳалкимга садоқат билан хизматни давом этираман.

Холмурод САЛИМОВ,
ЎзА мухбири.

ГУБДИНСОЙЛИК-ЛАР ОДАТИ

Галлаорол тумани
Губдинсой қишлоғидағи Жуман Ҳотамов
ўзи яшайдиган қишлоғига табиий газ келтиришида ташаббускор ва ҳомий бўлган, мактаблар қўрган.

Губдинсой қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Шодиёр Каршиевниң айтишича, ҳали ҳам бу ҳудудларда мана шундай саҳоватпеша инсонларнинг издошлари кўллаб топиларкан. «Юксак келажак» савдо фирмаси раиси Мухаббат Яманкулова бева-бечорларга ёрдам кўрсатдиган, 100 нафар фермерга 100 та ноҷор оила биркитиб кўйилгани, «Алишер ибн Ьерқул ота» фермер хўжалигининг раҳбари Анорбой Ьеркуловнинг 4 та оиласи ёрдам берадиган, «Ўзбекистон» nomli мактабни таъмишлар учун 70 минг сўм берганни. Галлаорол шахрида кўрилаётган спорт комплекси, бое барпо этишга кўмаклашганни, машҳур чавандоз Фарход Тогаев совринга олган «Матиз» машинасини Зомин меҳрибонлик уйига совга киляётгани ҳақида эшитганимда беихтиёр қалбим фарҳ ва ифтихор хисларига тўлди.

Пардабой ТОЖИБОЕВ

Жамоарма фаолиятидан: сарҳисоб — Хоразм вилояти

ЮРАКЛАРДАН ЎРИН ОЛГАН МУРУЗВАМ

Шукроналар бўлсинки, мустақиллик шафрати билан воҳамиз йилдан йилга чирой очмоқда. Истиклолнинг ўтган қиска даврида Хоразмда мисли кўрилмаган даражада ўсиш-ўзгиришлар бўлди. Бу улуғор ишларда вилоят Оқсоқоллар кенгаси, «Махалла» жамгармаси вилоят бўлими жамоаси, махаллаларимиз фаоллари ҳам ўзига хос хисса қўшмоқда.

Айни пайтда вилоятимизда 640 дан ошик маҳалла ва қўшил фуқаролар йиғинглари фаолият кўрсатмоқда. Ўтган Обод маҳалла йилда белгиланган тадбирларининг бажарилиши натижасида катор ибратли ишлар амалга оширилди. Умумхалқашарни, хисобидан бўлнимимизга тушган маблаг турилди ҳарбий ишларга сарфланди. Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти нафар қарияни озиқ-овқат, кийим-кечак билан ташминлаб келмоқда. Шовот туманидаги Қуқи қўшил фуқаролар йиғини раиси «Дўстлик» орденини нишондори Нормат Тўйлиев, маҳалла фаоли, тадбиркор, «Махалла жонқури» кўраки нишони соҳиб Ибодулла Саъдуллаевлар ўз ташабbusлари билан гузар, бозор барпо этиди. Урганчадаги Ичанкала маҳалласидан ишбильармон Собиржон Ҳасанов ортирган маблаги хисобидан Мехрибонлик уйдаги етим-есирларни, маҳалласидаги ёти на

Баъзан шундай холатга дуч келсанки, кайси сўмокдан юришини билмайсан, бирорга арзигули маслаҳат бернишга ожиз бўйл қоласан. Ўйламай айтган бирорга сўзинг уни ўқситиши, тақдирига салбий таъсир кўрсатишни њеч гэмас.

Субҳотдошларим опа-сингил Нигора, Хуснора, Озодаларининг нигоҳларига ўксиниш билан бўқаман. Каражаша эйирак, ўқишилари ҳам ёмон гэмас. Корниларига тўйи, энглини бут. Каражаша ридаги З-Мехрибонлик уйида хамма нарса етари. Аммо диллари ўксик. Она-лари тирик, бирор уларнинг холидан бирор марта ҳам ҳабар олмайди.

— Оталаринг келдими? — минг истикалона билан сўраймис Нигорадан.

— Бир, бир ярим йилда келиб кетадилар.

— Келгандаридан келмаганлари дурустроқ, — лаблари пицирлайди Хусноранин.

— Нега, қизим?

— Каюн келмасинлар, маст ҳолда бўладилар. Ўртоқларимиз олдида уяланмиз.

Уларга оталарини коралочи сўз айтиш "дард устига чикон" лигини ҳис этади. Нима бўласа ҳам, дардини янгила-майдиган, имкон қадар юлатадиган сўзлар излайман, бисотимдан. Топгандек бўламан, лабларда табассум кўраман.

15 ёшли Нигора жуда истебодди, турил касбларга қизиқади. Тикуви ве-саартошикни яхшигина ўрганинг обиган. Шеълар ҳам машқ қиласди. "Онамни кўришни истамайман", дейди у. Бу унинг юрагидаги алам түғени. Аслидичи... Канинди, хозир унинг ҳузурида онаси бўлса, севиб багрига босса, пенонасидан, юзларидан тўйиб-тўйиб ўпса. Кизинанинг табииятни буни англаб олиш кийин гэмас. Бўлмаса шеъларнинг аксарияти онаси ҳакида бўлариди. Мана бу сатларга бокинг:

Энагам мақтаманг, меҳри зиёни,
Боласин севган у меҳрингини,
Багишлар эдим мен ёрув дунёни,
Бир марта багрига боссанни онам...

Демешлар: "Аёлнинг топгани ҳам

"БАГРИГА БИР МАРТА БОССАЙИ, ОНАМ..."

— Айни вақтда тарбиямизда 53 бола бор, — дейди Карши шахридаги Мехрибонлик уйи директори, республика ҳалқ маорифи аълочиси Гулсаракон Раҳмонова. — Уларнинг 3 нафаригина чин етим болалар, 28 боланинг онаси, 16 тасининг оталари бор.

Фарзанди, топинадигани ҳам фарзанди". Фарзандига озор етказадиган ҳар қандай нарса ни аёл душманлиқ деб қарашга тайёр! Бу ёз гап. Аммо ана шу душманлики бирор эмас, уларнинг ўзлари болаларига рово кўрсларчи?! Ҳа, афус ва минг бор надоматлар бўлсинки, онда-сонда бўлса ҳам ана шундай телба ва бетайн онаси учраб турибди.

— Айни вақтда тарбиямизда 53 бола бор, — дейди Мехрибонлик уйи директори, республика ҳалқ маорифи аълочиси Гулсаракон Раҳмонова. — Уларнинг 3 нафаригина чин етим болалар, 28 боланинг онаси, 16 тасининг оталари бор.

Ольга Кимни спорт залида, берилиб машҳултаган пайтада учратдик. Унинг сўзларидан ўзини спорта багишлагани сезилиб турибди. Энг севгани — таъзи-вандо.

Ольга онасини бўлмайди. Уни чаклоқлигига Китоб туманинг гўдаклар уйига топширишган (ташлаб кетилган дейшишга тилимиз боради). Кейинроқ, икким яшарлигига бу ерга кеттириди. Ҳозир 7-сифада. Жуда қобилиятли, ўқишилари ало.

Ака-сингил Санжар билан Нилюфар ҳам она алласини ўшишмаган, унинг исискин багридан бахраманд бўлишмаган. Кўз очиб кўришгани — Мехрибонлик уйи.

Олимлар файласуфла оримиз она ва болалар ҳакида нималар дейшишмаган дейди. "Фарзанд хиди — жаннат ҳидидир", "Ўғил билан кизининг амалга оширишга улгарди. Жуда қобилиятли, ўқишилари ало.

Олимлар файласуфла

мида ана шу хикматларни англамаган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, укалари 5-7 ўнда. Ақли-хуши, одобли болалар. Ота-оналари ажralиб

мида ана шу хикматларни англа-маган, фарзанд ҳидини ҳис этмаган, иккиси "кўзи маҳрух" оналар борлигидан афсуслансан одам.

Болалар нега етим колишаигати, ахир киёмат қоим, очарчилик даври эмаску? Саволимга тарбияни Мукаррама Муқимованинг далилларидан бир кадар жавоб топгандек бўламан.

— Биласизми, кўччилик болалар ота-оналаринг ўзаро тил топломаслиги касофатига колишаигати. Бола ўртада сарсон-саргандор, узоқ, кариндошлар ёки тамоман бегоналар кўлида қолади. Кўп ўтмай, Мехрибонлик уйида ташади. Яна иккиси касофат, иккиси азим болаларнинг тирик етим бўлишига кўпроқ сабаб бўялтили. Буларнинг биринчиликни бозибозлик бўлса, иккинчиликни гиёхандилдицер.

Тарбияланувчилар орасидан ака-ука Ҳамза, Эркин, Тохирлар бор. Ақалари тўқиз, у

А.ХАЙТМЕТОВ

ШАЙХ АБУ БАКР ҲИКОЯСИ

Алишер Навоий бутоқ шоир ва олим бўлиши билан бирга ажойиб ҳикоянавис ҳам эди. Уйинг "Хамса" достонида ҳикоялари, айнича "Лисонут-тайр" да турли воқея ва ҳодисалар муносабати билан қушлар номидан келтирган шебъри ҳикояларни ўзининг мазмуни, ҳаётшими, қизиқарли баён услуги билан ҳар қандай китобхонни ўзига мафтун этади, десам мублаги бўлмас.

Навоий "Лисонут-тайр"даги Шайх Абу Бакр Нишопурий исмиси улуг бир тасаввуб раҳнамоси ҳақидаги ҳикоясида оддий, лекин фоят қизиқарли бир мавзуга кўл урган. Унинг ёзишича, нишопурлик Абу Бакр ўз даврининг номи чиқсан, энг бообро дин пешвоши ва мутасавифларидан бўлиб, кунларнинг бирори у бирон-бр обод масканса саир килиб, дам олиш учун йўлга чиқади. Унга ҳамроҳлик килиб, хизматига шайланган кишиларнинг, ойлинасаб амалдорлар, домла ва эшонлар, коловерса шогирдларнинг сон-саноги йўқ эди. Шайх Абу Бакр эса қажавада викор билан ўтириб, теварак-атрофни томоша килиб борар экан, кузатиб боручувчалик орасидан бир неча номдор одамларни ҳам кўради. Шу зумда уни шайтан йўлдан озириб, ўзига ортиқа баҳо беради. Ўз улуг салафлари рухи олдида ўзини катта олиши Аллоҳга ҳам хуш келмай, бунинг ҳазосига олдиндада бир эшак ҳанграб чиқиб, уни маҳсара килгандай булди ва "Ноғаҳон оркасидан каттиқ ел" чиқариб ҳам иборади. Шайх бундан бенихоя хижолатга колади. Шу билан бирга ўзини овутиш, оломон олдида айбини беркетиш учун нима килишини билмай "казава билан раксга туша" бошлайди ва охир-оқибатда ўзидан кетиб ерга ийқилиди.

Шайх ўзига келгач, якин кишилар, хусусан, муридлари унинг бошига йигилиб, ўндан ҳол-ахвол сўрар эканлар, бунга у шундай жавоб беради:

— Эй, бу ахволим сиринни билишга интилганлар! Менга шум нафсим хужум килип, атрофидаги барча кишиларни ўзимга тобеъ одалмаб деб ўйладим. Кўнглimgа келдик, кишиларга тўғри йўлни кўрсатиб, барча толиблар ва солиҳларга маддат берувчилардан на Жунайд*, на Шибний*, на Бозид*, на Убайд*, на Нурий*, ва на Абу Сайд* — улардан қайси бирлари мендек обру-этибор қозониб, фарқ (тасаввуб) йўлида менчалик кўп одалмаб гурухига бош бўлган экан!

Нафс менинг кўнглimgа шундай васваса ҳаёни солган маҳалда ўша эшак менга хунку қилилар билан тўғри жавоб берди. Мен ўндан тегишил жавобни топдим. Завшавка берилиб ўннашим, ўзимдан кетишимнинг боиси ҳам ана шу эшак эди.

Шайх Абу Бакр шу йўл билан кишилар олдида ўзини хижолатдан кутқаради. У ўз хатосини англаш билан чекланимай, кейинчалик ўз табиати ва маънавиятида бошка камчилик ва нуксонларидан фориг бўлиб, ростгўйлик ва ҳалолик орқали тасаввуб йўлида бундан ҳам юксак ҷўклиларга эришадики, Навоий ҳикоя охирида уни бошқаларга намуна килиб кўрсатади:

Ийхъяс ҳар магрур, дуни булхавас.

Бу бийик давлатка топлас дастарас.

Навоий ўз ҳикоясида маънавий ҳаётида катта хатолика йўл кўйгани боис, ҳали олдида шарманда бўлган Шайхнинг ўз хатосини тўғри англаб, уни қандай тутатанини ёрқин тасвирлаб бора олган.

Бу ҳикояни, њеч шубҳасиз, факат Навоийнинг эмас, умуман, Шарқ ҳикоячилигининг энг гўзал намуналаридан бирни деб баҳолаш мумкин.

* Улуг мутасавифларнинг номлари (Муаллиф — А.Х.)

Ҳикоя

Карнай-сурнай овози тинди:

— Қани, ота, — деди ўрта ёшли қўшиси Воҳид отага, — кўёв болага бир фотиҳа берин.

Тўй пастда, тўккис қаватли ўзининг ховлисида бўлаётган эди. Воҳид ота эса шу "дом"-нинг бешини қаватидаги каталадек бир хонада касалётади.

Отанинг хеч ким билан гаплашгиси йўқ, кўнгли тинчликни кўмсайди. Унга колса, шу тобда уни ёлғиз қўйишса, ўтган ҳаётини, кампирини эсласа, ёлғиз ўғли Олимнинг, невараларининг тақдирини ўласизми?

Воҳид ота жилмайди:

— Участкани нима қилимиз, иморат солишининг ўзи бўладими. Бунинг устига бир ўйлим бўлса.

Сменадан чиқиб, турок супада бироз мизиб оларди. Аёл Мавлуда унга парвона буларни дечи. Кечга яқин эру хотин бозорга бир аравача юк тайёрлаб улгуришади. Кейин эртада туронда туриб, бозорга йўл сошилди. Одамлар ишдан кўйтар махалгача "Кеп колинг, барра ошқўка, паловхонг'рага босадиган саримисдан олинг", деб савдо килишади.

Шундай килиб, тўккис қаватли ўйга кўчб қелишиб.

Уғли Олим бир эмас, уч ўйлини бўлди. Узи ёлғиз эди, ўтган ҳаётини, бирин-кетини, деб хурсанда ота.

Ийлар ўтиб, бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

боги тиззасига етиб қолган ялтирок, боси қишиш папка кўлтиқаб, уйга кириб келди.

— Бу ердан катта ўтга ўтади, — деди у томок қириб. — Нима қиласиз, участка солишини солади.

— Бу болалар етилиб

қизларга қараб-қараб кўядиган бўлиб қолди.

Отанинг бир кўёви курилишда ишларди. У қайниси, яны Олимнинг бир куни маслаҳат солди:

— Бу болалар етилиб

отанинг ҳеч ким билан гаплашгиси йўқ, кўнгли тинчликни кўмсайди. Унга колса, шу тобда уни ёлғиз қўйишса, ўтган ҳаётини, кампирини эсласа, ёлғиз ўғли Олимнинг, невараларининг тақдирини ўласизми...

колиша патги. Ҳадеб, топганинг ёвчи юраревмаганди:

— Участкани нима қилимиз, иморат солишининг ўзи бўладими. Бунинг устига бир ўйлим бўлса.

Сменадан чиқиб, турок супада бироз мизиб оларди. Аёл Мавлуда унга парвона буларни дечи. Кечга яқин эру хотин бозорга бир аравача юк тайёрлаб улгуришади. Кейин эртада туронда туриб, бозорга йўл сошилди. Одамлар ишдан кўйтар махалгача "Кеп колинг, барра ошқўка, паловхонг'рага босадиган саримисдан олинг", деб савдо килишади.

Шундай килиб, тўккис қаватли ўйга кўчб қелишиб.

Уғли Олим бир эмас, уч ўйлини бўлди. Бунинг устига бир ўйлим бўлса.

Семадан чиқиб, турок супада бироз мизиб оларди. Аёл Мавлуда унга парвона буларни дечи. Кечга яқин эру хотин бозорга бир аравача юк тайёрлаб улгуришади. Кейин эртада туронда туриб, бозорга йўл сошилди. Одамлар ишдан кўйтар махалгача "Кеп колинг, барра ошқўка, паловхонг'рага босадиган саримисдан олинг", деб савдо килишади.

Шундай килиб, тўккис қаватли ўйга кўчб қелишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.

Азоб кучайди. Куннинг исидидан баттар азигт чекар,

холишига ўйнади. Бирин-кетин уч ўғлоннинг овози дўриллаб, мўйлаби сабза урди. Каттаси

бозорга йўлни кўйиб келишиб.

Ийлар сувдек оқиб ўтиди. Олимон тўнгич ўғлини уйладиган бўлди. Бу орада Воҳид ота боладидаги ярани операция кўлдирди, беш-ўн кун ётгача, юкорироғидан янга бир яра чиқди.